

वा० रा०

॥ १९९ ॥

यथामृतस्तथाजीवन् अस्य यथाजीवंस्तथामृतइतिवाक्यशेषार्थिकोबोध्यः ॥ यथामृतस्यक्तदेहआत्मादेहपुत्रादिभिरसंबद्धः तथाजीवन्नपि तैरसंबद्धः ॥ नित्यशुचिमुखचिदात्मनो नित्याशुचिदुःखजडेनदेहेनतदीयैश्वासंबंधात् ॥ यथाचजीवन्स्वकर्मनिरूपं संसरति यथामृतोपिस्वकर्मनिरूपं परत्र ॥ किंचयथाजीवन्सर्वैः संबद्धः तथामृतोपि सर्वात्मत्वादस्य ॥ किंचयथाऽसति अविद्यमानेन रागो जायते तथा सति विद्यमानेन पिरागो न युक्तः ॥ यथावा सति साधौ द्वेषो न युक्तस्तथाऽसति असाधावपि द्वेषो न युक्तः ॥ किंचयथाऽसति प्रपंचेनुरागः तथा सति ब्रह्मणि युक्तः ॥ किंच सति ब्रह्मणि तन्निष्ठितस्य यथानबन्धो मुक्तिश्च भवति तथा लोकसंग्रहार्थमसन्निष्ठस्यापि न बन्धो मुक्तिश्च भवति ॥

यथामृतस्तथाजीवन्यथासतितथासति ॥ यस्यैष बुद्धिलाभः स्यात्परितप्ये त केन सः ॥ ४ ॥ परावरज्ञो यश्च स्याद्यथात्वं मनुजाधिप ॥ स एव व्यसनं प्राप्य न विषीदितुमर्हति ॥ ५ ॥ अमरोपमसत्त्वस्त्वं महात्मा सत्यसंगरः ॥ सर्वज्ञः सर्वदर्शी च बुद्धिमांश्चासिराघव ॥ ६ ॥ न त्वामेवं गुणैर्युक्तं प्रभवाभवकोविदं ॥ अविषद्यतमं दुःखमासादयितुमर्हति ॥ ७ ॥ प्रोपिते मयि यत्पापं मात्रामत्कारणात्कृतं ॥ क्षुद्रयातदनिष्टं मे प्रसीदतु भवान्मम ॥ ८ ॥ धर्मबंधेन बद्धोऽस्मि तेनेमानिहमातरं ॥ हन्मितीव्रेण दंडेन दंडाह्नीपापकारिणीं ॥ ९ ॥

यस्य त्वादृशस्य एष उक्तार्थविषयको बुद्धिलाभः स्यात्स राजयोगी केन परितप्यते न केनापि हेतुनेत्यर्थः ॥ ४ ॥ परावरज्ञः सप्रपंचात्मतत्त्वज्ञः ॥ विषीदितुमित्यर्थं विषत्तुमित्यर्थः ॥ ५ ॥ अमर ईश्वरः स यथाशुद्धसत्त्वोपाधिस्तद्वच्छुद्धसत्त्वप्रधानः ॥ अत्रोपमशब्दप्रयोगोलोकप्रतारणाय ॥ सत्त्वोपाधिरीश्वरस्त्वमेवेति भावः ॥ सर्वज्ञः सर्वविषयकज्ञानरूपोपाधिवृत्तिमान् ॥ सर्वदर्शी सर्वसाक्षी ॥ बुद्धिमान् सर्वबुद्धिप्रवर्तको तिर्यामीति यावत् ॥ ६ ॥ प्रभवाभवकोविदं भूतानां उत्पत्तिनाशज्ञं ॥ आसादयितुमवसादयितुं ॥ एवं च त्वामेवं विधं यद्यपि दुःखं न पीडयति ॥ तथापि मादृशं पीडयत्येवेति स्वस्थो भव माशोक इत्यस्योत्तरमेतत्पर्यंतं ॥ ७ ॥ मत्कारणान्मद्राज्यनिमित्ततः ॥ मेऽनिष्टं मदसंमतमेव अतो भवान्प्रसीदतु मद्दत्तराज्यं परिगृह्णात्विति यावत् ॥ ८ ॥ धर्मबंधेन धर्मरूपेण बंधनेन इह ईदृशापराधविषये इमां सर्वातिर्यामिणस्तव द्वेपिणीं अतएव दंडाह्नीं ॥ ९ ॥

अ० का०

॥ १९९ ॥